

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-700 -30/05(21)AKA/911

Warszawa, dnia 30 września 2005 r.

DECYZJA NR 66/2005

Na podstawie art. 24 ust. 14 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie zabawki dla niemowląt – piszczałka tradycyjnego „smok” z serii zwierzaczki małe, wprowadzonej na rynek przez przedsiębiorcę Ewa Hencz, prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą „Hencz Toys” Firma Produkcyjno-Handlowa Export-Import oraz przedsiębiorcę Wiesława Hencza prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą „Hencz Toys” Firma Produkcyjno-Handlowa Export-Import, umarza się postępowanie administracyjne.

Uzasadnienie

W piśmie z dnia 2 lutego 2005 r. Główny Inspektorat Inspekcji Handlowej (GIIH) przekazał Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) protokół wraz z aktami kontroli dotyczący zabawki dla niemowląt – piszczałka tradycyjnego „smok” z serii zwierzaczki małe, wprowadzonej na rynek przez Ewę Hencz prowadzącą działalność gospodarczą pod „Hencz Toys” Firma Produkcyjno-Handlowa, Export-Import oraz Wiesława Hencz, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą „Hencz Toys” Firma Produkcyjno-Handlowa, Export-Import, mających siedzibę przy ul. Cyprysowej 23 a, 91-365 Łódź. Przedsiębiorcy są producentami zabawki dla niemowląt – piszczałka tradycyjnego „smok” z serii zwierzaczki małe, w rozumieniu art. 3 pkt 2 lit. a) ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów i ponoszą odpowiedzialność określoną w tej ustawie.

Zabawka – piszczałka tradycyjny „smok” opakowana jest w torebkę wykonaną z przezroczystego celofanu. Zamknięcie torebki stanowi złożona na pół tekturka w kształcie głowy kota, którą przyczepiono za pomocą trzech metalowych zszywek. Na tekturce umieszczono m.in.: oznakowanie CE, informację, że zabawka przeznaczona jest dla dzieci w

każdym wieku (0⁺) oraz że posiada certyfikat bezpieczeństwa dla niemowląt. Na tekturce znajduje się również ostrzeżenie, że dzieci w wieku poniżej 12 miesięcy powinny podczas zabawy znajdować się pod opieką osoby dorosłej oraz że przed pierwszym podaniem zabawki dziecku należy zabawkę dokładnie umyć w ciepłej wodzie (40+) z dodatkiem mydła dla niemowląt.

W toku kontroli przeprowadzonej przez Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Katowicach w siedzibie przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Zbigniew Witas, Firma Handlowa „PELIKAN”, ul. Pukowca 15 w Katowicach, dokonano oględzin zabawki dla niemowląt - piszczka tradycyjnego „smok” z serii zwierzaczki małe. W trakcie oględzin ustalono, że do połączenia tekturki z celofanową torebką użyto trzech metalowych, ostro zakończonych zszywek, które mogą powodować zagrożenie zranienia lub udławienia się dziecka. Dołączona do zabawki tekturka jest kolorowa i ma kształt głowy kota, przez co jest ona atrakcyjna dla dziecka i może stać się przedmiotem jego zabawy. Metalowe zszywki mogą powodować ryzyko zranienia lub udławienia się dziecka podczas próby otworzenia opakowania zabawki lub podczas zabawy tekturką. Ryzyko to jest tym większe, że zabawka przeznaczona jest również dla dzieci w wieku poniżej 3 roku życia. Z oględzin dokonanych przez Inspekcję Handlową wynikało, że na zabawce nie umieszczono informacji ostrzegających, że opakowanie nie jest zabawką i nie służy do zabawy. Zgodnie z art. 4 ust 2 pkt 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, przy ocenie bezpieczeństwa produktu uwzględnia się cechy produktu, w tym jego opakowanie oraz kategorie konsumentów narażonych na niebezpieczeństwo w związku z używaniem produktu.

Prezes UOKiK uznał, że istnieje znaczne prawdopodobieństwo, że zabawka dla niemowląt - piszczek tradycyjny „smok” z serii zwierzaczki małe nie spełnia ogólnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa, ponieważ stwarza zagrożenia zranienia lub udławienia się dziecka.

W związku z powyższym, zgodnie z art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) pismem z dnia 10 marca 2005 r. Prezes UOKiK powiadomił przedsiębiorcę Ewę Hencz prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą „Hencz Toys” Firma Produkcyjno-Handlowa Export-Import oraz Wiesława Hencza prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą „Hencz Toys” Firma Produkcyjno-Handlowa Export-Import o wszczęciu postępowania administracyjnego. Jednocześnie w drodze postanowienia z dnia 10 marca 2005 r. wydanego na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK zobowiązał wskazanych

przedsiębiorców do wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez zabawkę dla niemowląt - piszczyk tradycyjny „smok” z serii zwierzątki małe.

W piśmie z dnia 18 marca 2005 r. przedsiębiorca Ewa Hencz prowadząca działalność gospodarczą pod firmą „Hencz Toys” Firma Produkcijno-Handlowa Export-Import oraz przedsiębiorca Wiesław Hencz, prowadzący działalność gospodarczą pod firmą „Hencz Toys” Firma Produkcijno-Handlowa Export-Import poinformowali, że w ich opinii, zszywki umieszczone w opakowaniu zabawki dla niemowląt - piszczyk tradycyjny „smok” z serii zwierzątki małe nie powodują zagrożeń dla życia lub zdrowia dziecka, z uwagi na informację umieszczoną na opakowaniu, tj.: *„przed pierwszym podaniem zabawki dziecku, należy zabawkę dokładnie umyć w ciepłej wodzie (40⁰C) z dodatkiem mydła dla niemowląt”*. Ponadto przedsiębiorcy wyjaśnili, że ich zdaniem przepisy prawa nie zakazują używania zszywek do zamykania opakowań zabawek. Na potwierdzenie, że zabawka dla niemowląt - piszczyk tradycyjny „smok” z serii zwierzątki małe oraz jej opakowanie spełniają zasadnicze wymagania dla zabawek, przedsiębiorcy przesłali przy piśmie z dnia 18 marca 2005 r. kopię certyfikatu zgodności wystawionego w dniu 9 czerwca 2004 r. przez laboratorium w Zlinie w Republice Czeskiej (numer certyfikatu 04389 T/NB).

Zdaniem Prezesa UOKiK, zszywki podobnie jak inne metalowe ostro zakończone elementy umieszczone w opakowaniu zabawek stwarzają zagrożenie dla życia lub zdrowia dziecka, w szczególności dotyczy to opakowań, które z uwagi na swój kształt, kolor i fakturę materiału przyciągają uwagę dziecka i w konsekwencji stają się przedmiotem ich zabawy.

Z uwagi na istniejącą pomiędzy przedsiębiorcami a Prezesem UOKiK różnicę w ocenie bezpieczeństwa stosowania zszywek w opakowaniach zabawek, UOKiK zlecił przygotowanie ekspertyzy w tym zakresie. Ekspertyzę przygotował ekspert w zakresie bezpieczeństwa zabawek, prof. dr hab. Janusz Szyborski, przewodniczący Komitetu Technicznego 237 Polskiego Komitetu Normalizacyjnego ds. wyrobów dla małych dzieci i bezpieczeństwa zabawek, posiadający doświadczenie zawodowe m.in. w dziedzinie pediatrii, aukuologii, zdrowia publicznego oraz zagadnień normalizacyjnych związanych z bezpieczeństwem dzieci. Z ekspertyzy wynika, że zszywki w opakowaniach zabawek stwarzają zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka. Zdaniem autora ekspertyzy *„realne jest zagrożenie bezpieczeństwa zdrowotnego dzieci mających kontakt z przeznaczonymi dla nich produktami, zwłaszcza zabawkami, opakowanymi przy użyciu metalowych zszywek, nitów i innych drobnych elementów”*. Ekspert wyjaśnił, że *„z pediatrycznego punktu widzenia, w związku z używaniem metalowych zszywek, nitów i innych drobnych, ostro zakończonych*

przedmiotów do opakowań zabawek, mogą występować następujące sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu dziecka:

- *zszywka/ nit / może być wetchnięta i umiejscowić się w krtani, tchawicy, oskrzelach, prowadząc do zaburzeń oddychania,*
- *zszywka/ nit / może utkwić w jamie ustnej lub zostać połknięta i stwarzać ryzyko perforacji przełyku, żołądka i jelit,*
- *zszywka/ nit / może być wetknięta w każdy inny otwór naturalny: nozdrza, przewody słuchowe, odbył, drogi moczowe i powodować zranienie błon śluzowych; dziecko może też uszkodzić oczy,*
- *zszywką dziecko może naruszyć ciągłość powłok ciała.*

Powyższym sytuacjom może towarzyszyć ból, obrzęk, krwawienie, wymioty, kaszel, krztuszenie się, bezdech, zakażenie. Jeżeli interwencja medyczna dotyczy dróg oddechowych lub przewodu pokarmowego, to wiąże się z koniecznością wykonania zabiegu chirurgicznego w znieczuleniu ogólnym, co wielokroć ratuje życie dziecka, ale stwarza też dodatkowe ryzyko dla jego zdrowia i życia.”.

Jednocześnie w opinii autora ekspertyzy, § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 listopada 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek (Dz. U. Nr 210, poz. 2045), który brzmi „*zabawki i ich części, a także opakowania, w których są wprowadzane do obrotu, nie mogą powodować ryzyka uduszenia albo udławienia*”, zawiera zakaz stosowania w opakowaniach zabawek zszywek. Ekspert stoi na stanowisku, że „*przepis ten może być interpretowany w sposób dosłowny i bezwzględny, tzn. daje podstawę do eliminowania opakowań zabawek zaopatrzonych w metalowe zszywki niezależnie od wieku dziecka, dla którego wyrób ten jest przeznaczony.*”. Stosowanie przepisu § 9 ust. 2 rozporządzenia - zdaniem eksperta - nie może być wyłączone nawet poprzez zamieszczenie na opakowaniu zabawki ostrzeżenia o niebezpieczeństwie stwarzanym przez zszywki. Przepisy rozporządzenia nie wprowadzają takiego wyłączenia, a ponadto gdyby taka była intencja ustawodawcy wprowadziłby on do § 33 ust. 1 rozporządzenia, który określa ostrzeżenia, jakie powinny znaleźć się na zabawkach lub ich opakowaniach, stosowny przepis. Z ekspertyzy wynika jednoznacznie, że zszywki stosowane w opakowaniach zabawek stwarzają zagrożenia dla życia lub zdrowia dziecka oraz że istniejące w polskim prawie przepisy obejmują również zagrożenie udławienia się dziecka zszywką umieszczoną w opakowaniu zabawki.

Artykuł 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów stanowi, że ustawę stosuje się do zagrożeń związanych z produktami, dla których przepisy odrębne określają

szczegółowe wymagania dotyczące bezpieczeństwa, jeżeli zagrożenia te nie są objęte przez przepisy odrębne. W polskim prawie istnieją przepisy odrębne określające szczegółowe wymagania dotyczące bezpieczeństwa zabawek - rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek. Przepisy te obejmują również zagrożenie udławienia się dziecka zszywką umieszczoną w opakowaniu zabawki. Z tego powodu, ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów nie może być podstawą działań organu nadzoru w sprawie wprowadzenia na rynek przez przedsiębiorcę Ewę Hencz prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą „Hencz Toys” Firma Produkcyjno-Handlowa, Export-Import oraz przedsiębiorcę Wiesława Hencza prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą „Hencz Toys” Firma Produkcyjno-Handlowa, Export-Import zabawki dla niemowląt - piszczyk tradycyjny „smok” z serii zwierzączki małe, która stwarza zagrożenie udławienia się dziecka. Ustawa ta bowiem, z uwagi na brzmienie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek, nie ma w niniejszej sprawie zastosowania.

Biorąc pod uwagę powyższe, Prezes UOKiK postanowił jak w sentencji.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Z up. PREZESA URZĘDU
OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DYREKTOR DEPARTAMENTU
Renata Wolanin

Otrzymują:

1)
Ewa Hencz, „Hencz Toys”
Firma Produkcyjno-Handlowa, Export-Import
ul. Cyprysowa 23 a
91-365 Łódź

2)
Wiesław Hencz, „Hencz Toys”
Firma Produkcyjno-Handlowa, Export-Import
ul. Cyprysowa 23 a
91-365 Łódź